

Symposium Naukowe

ZASOBY GENOWE ROŚLIN UŻYTKOWYCH NA RZECZ HODOWLI

STRESZCZENIA

Kazimierz Dolny, 6-8 wrzesień 2017 r.

Kolekcja dzikich gatunków *Allium* w Instytucie Ogrodnictwa w Skierniewicach

Elżbieta Kapusta

Instytut Ogrodnictwa, Konstytucji 3 Maja 1/3, 96-100 Skierniewice

e-mail: elzbieta.kapusta@inhort.pl

Kolekcja wieloletnich gatunków z rodzaju *Allium* w Instytucie Ogrodnictwa (wcześniej Instytut Warzywnictwa) istnieje od 1975r. i liczy 130 obiektów. W kolekcji znajdują się zarówno gatunki nadające się do spożycia, jak szczypiorek, siedmiolatka a także gatunki dzikie o walorach dekoracyjnych, takie jak np. *Allium nutans*, *Allium hymenorhizum*, *Allium rubens*, *Allium senescens*, *Allium ledebourianum*, *Allium altaicum*, *Allium tricocum*, *Allium albidum*, *Allium chinese*, *Allium fistulosum*, *Allium moly*, *Allium odorum* i wiele innych. Pochodzą one z ekspedycji przeprowadzonych na terenie Syberii, Azji oraz Polski a także z wymiany z ogrodami botanicznymi.

Zgromadzone genotypy różnią się wieloma cechami morfologicznymi min. pokrojem i wielkością roślin, barwą, szerokością i długością liści, typem i barwą kwiatostanów. Odznaczają się także cennymi właściwościami zdrowotnymi, odżywczymi, składem chemicznym oraz posiadają cechy dekoracyjne. Wiele nieznanych u nas gatunków *Allium* wykorzystuje się jako rośliny przyprawowe a także w medycynie ludowej. Gatunki *Allium nutans*, *Allium ledeborianum*, *Allium chinense*, *Allium altaicum*, *Allium moly* bez większych trudności można wprowadzić do uprawy amatorskiej. Są to rośliny wieloletnie, które na jednym miejscu mogą rosnąć przez kilka lat.

W ostatnich latach obserwuje się coraz większe zainteresowanie uprawą tych mało znanych roślin. Dzikie formy są cenne, gdyż stanowią źródło bogatej zmienności genetycznej. Dlatego też jednym ze sposobów uchronienia takich materiałów przed zaginięciem jest ich zabezpieczanie w kolekcjach. Z związku ze zmianą lokalizacji kolekcji wykonana zostanie stopniowa racjonalizacja i inwentaryzacja poprzez pozostawienie gatunków cennych pod względem morfologicznym i użytkowym, a także w celu wyeliminowania duplikatów.

Praca została wykonana w ramach programu wieloletniego IHAR-PIB/IO (2015-2020), zadanie 1.3 „Gromadzenie, zachowanie w kolekcjach ex situ, krio-konserwacja oraz charakterystyka, ocena, dokumentacja i udostępnianie zasobów genowych i informacji w zakresie roślin warzywnych, sadowniczych, ozdobnych i miododajnych oraz spokrewnionych dzikich gatunków”, finansowanego przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.